Nr 976

av herr Lothigius
om trafiklivränta till Torild Oldenburg.

I motionen 1970:II:986 hemställdes att riksdagen måtte besluta att Torild Oldenburg, Gränsgatan 11A, Jönköping, förklarades berättigad att för sitt uppehälle få del av en tillräckligt stor trafiklivränta. Till motionen bifogades en lång rad handlingar som belyste Oldenburgs situation. Ärendet behandlades av statsutskottets femte avdelning i utlåtande 1970:138. Utskottet anförde: Torild Oldenburg som är född den 7 april 1916 skadades som 14-åring, då han med cykel kolliderade med en personbil i en gatukorsning i Jönköping. Utskottet har inhämtat att Oldenburg vid tillfället var på väg från skolan. Olycksfallet har sålunda inträffat i nära anslutning till skolarbetet. Med hänsyn härtill och övriga speciella omständigheter i detta enskilda ersättningsfall synes det utskottet kunna övervägas att tillerkänna Oldenburg ersättning i särskild ordning. Ett slutligt ställningstagande härtill förutsätter emellertid en närmare prövning, vilken enligt utskottets mening bör ankomma på Kungl. Maj:t. Utskottet föreslår att riksdagen ger Kungl. Maj:t till känna denna utskottets uppfattning och hemställer, att riksdagen ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört i anledning av motionen II:986. Riksdagen beslöt i enlighet med utskottets förslag. Efter detta kom Torild Oldenburgs ärende att vandra mellan olika intitutioner och departement och hamnade till sist i finansdepartementet. Genom Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1971 som delgivits riksförsäkringsverket har Oldenburg tillerkänts en livränta fr. o. m. den 1 januari 1971 med sjutusen (7 000:-) kronor per år att utbetalas av riksförsäkringsverket för förfluten tid utan dröjsmål och för övrigt månadsvis i efterskott. Oldenburg som med sin familj levt på existensminimum har inte några andra inkomster än den allmänna pensionen.

För Oldenburg kom givetvis detta tillskott som en stor lättnad. Emellertid kunde snart konstateras att av de 7 000 kronorna, som Oldenburg per ar tillerkänts, kvarstod ca 2 400 kronor sedan skatt, kommunalt bostadstillägg osv. frändragits de tidigare belopp som Oldenburg hade erhållit. Familjen Oldenburgs situation har alltsa genom livräntan på 7 000 kronor icke väsentligt förbättras, då myndigheterna tagit bort berättigade tillägg som Oldenburg hade till sin pension. Herr Oldenburg har i artionden varit oförmögen till arbete pa grund av sin skada. Familjen Oldenburg har hela tiden levt på existensminimun och aldrig haft tillfälle att unna sig nagot utöver det för dagen absolut nödvändiga. Därför borde den livränta som tillerkänts honom vara av sadan storlek att familjen Oldenburgs situation väsentligt förbättrades. I intyg fran överläkaren Gunnar Ardell redovisas Oldenburgs svåra skada

och behovet av att, med anledning av skadans psykiska konsekvenser, ekonomisk hjälp lämnas Oldenburg.

1971 beslöt riksdagen till fru Elin Johansson i Växjö överlämna ett engangsbelopp på sjuttioattatusenfemhundrasjuttio (78 570:-) kronor jämte en arlig livränta av femtontusen (15 000:-) kronor.

Den livsskada som Oldenburg vid unga är erhöll måste betecknas som än svårare. Olycksfall av den typ Oldenburg drabbades av redan 1930 måste vara mycket ovanlig och har som följdverkan skapat ömmande och tragiska omständigheter över vilka Oldenburg icke själv kunnat rada.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen med anledning av sitt tidigare beslut tillerkänner Oldenburg en trafiklivränta ä tjugotusen (20 000:-) kronor årligen.

Stockholm den 26 januari 1972

CARL-WILH. LOTHIGIUS (m)

10.8.1971 *Bilaga 1.*

RIKSFÖRSÄKRINGSVERKET
Yrkesskadeavdelningen

Herr Thorild Oldenburg
Gränsgatan 11 A
552 65 JÖNKÖPING

St DP 86

Genom Kungl. Maj:ts beslut 30.6.1971, som delgivits Riksförsäkringsverket denna dag, har Ni tillerkänts livsvarig livränta för tiden fr o m 1.1.1971 med 7000 kr för år, att utbetalas av Riksförsäkringsverket för förfluten tid utan dröjsmål och i övrigt månadsvis i efterskott.

Till betalning förfallet livräntebelopp för tiden 1.1–31.7.1971 uppgår till 4 083,38 kr. Preliminärt skatteavdrag göres härå med 40 procent, d v s med 1 633 kr. Resterande belopp (4 083,35 – 1 633), 2 450,35 kr, översändes med postgiro till Er.

I fortsättningen utbetalas livräntan den 30 varje månad i efterskott. Fr o m september månad kommer skatteavdrag även för livräntan att göras vid utbetalningen av Era folkpensionsförmåner, varför livräntan fr o m sistnämnda månad tillställes Er utan skatteavdrag.

På Riksförsäkringsverkets vägnar
I Thorssell

Bilaga 2.

Till 160207 - 2470 Torild Oldenburg, Jönköping, utgår fr o m september 1971 allmän pension med årsbelopp enligt följande specifikation.

Folkpension	6.210 kr	
Pensionstillskott	0 kr	(maximalt tillskott på 621 kr har helt bortreducerats pga tilläggspensionens storlek)
Barntillägg	1.380 kr	(från maximalt tillägg på 1.725 kr har 345 kr avdragits pga tilläggspensionens storlek)
Kommunalt bostadstillägg	1.685 kr	(från maximalt tillägg på 4.600 kr har 2.915 kr avdragits pga tilläggspensionens storlek)
Tilläggspension	4.140 kr	

Summa 13.415 kr

Hade inte livräntan beaktats, skulle det kommunala bostadstillägget utgått med 3,435 kr för år räknat. Någon ytterligare konsekvens hade ett bortseende från livräntan inte haft.

Jönköping den 24 september 1971
JÖNKÖPINGS LÄNS ALLMÄNNA FÖRSÄKRINGSKASSA
Pensionsavdelningen
Per-Håkan Ohlander

STATENS RÄTTPSYKIATRISKA STATION *Bilaga 3.*
I JÖNKÖPING
Ryhovs sjukhus, Fack
JÖNKÖPING 1

F. svetsaren Olof *Thorild* Oldenburg, f. 160207, Brunnsgat. 12, Jönköping, som jag sedan många år tillbaka känner och behandlar, lider av en posttraumatisk encephalopathi, ädragen genom en svår trafikolycka med commotio + contusio cerebri med fractur av pann-hjässbenen den 8/4 1930. På grund av sin sjukdom började han efter traumat så småningom karaktärsförändras, sinnesundersöktes efter aggression och olovlig körning 1934. Varken undersökningsläkaren eller de läkare, som sedan vårdade honom ha förstått den dominerande roll, skallskadan spelat för hans sjukdom, varför ej heller hans anhöriga fatt det incitament, som behövts för att från början kräva skadestånd och ersättning för framtida men. Sjukdomens senare utveckling med epileptiska anfall, överkänslighet för sinnesintryck, alkoholöverkänslighet, uttröttbarhet, affektlabilitet och minskad anpassbarhet och minskad vital energi samt psykiska reaktioner av ixofren art, har tydligt visat, att det hos O. rör sig om en posttraumatisk skadeverkan och icke om en a priori patologisk personlighet. Den sedan flera år bestående arbetsoförmågan och den minskade energin ha medfört stort behov av ekon. hjälp och ersättning för skadans psykiska konsekvenser. Behovet kvarstår alltjämt oförändrat.
vilket allt på heder och sambete intygas.

Jönköping den 17.8.1971.

Gunnar Adell
överläkare